

MUZEJI IVANA MEŠTROVIĆA

Strateški plan Muzeja Ivana Meštrovića
2022. – 2024. g.

Split, prosinac 2021. g.

Sadržaj

UVOD	3
VIZIJA I MISIJA.....	4
ANALIZA STANJA I OKRUŽENJA	5
STRATEŠKI CILJEVI	13
OČEKIVANI ISHODI.....	21

UVOD

OPIS ORGANIZACIJE

Muzeji Ivana Meštrovića nacionalna su muzejska ustanova posvećena očuvanju, istraživanju i promicanju djela i života Ivana Meštrovića (1883, Vrpolje, Hrvatska – 1962, South Bend, Indiana, SAD), jednog od najistaknutijih hrvatskih umjetnika prve polovice 20. stoljeća, koji je djelovao kao kipar, slikar, arhitekt i pisac.

Darovnim ugovorom iz 1952. godine, sklopljenim između Ivana Meštrovića i tadašnje Narodne Republike Hrvatske, Ivan Meštrović darovao je hrvatskom narodu obiteljsku kuću i atelijer u Zagrebu (kasnije adaptiranu u izložbeni prostor *Atelijera Meštrović*), obiteljsku vilu s atelijerima u Splitu (kasnije prenamijenjenu u izložbeni prostor *Galerije Ivana Meštrovića*), sakralno-umjetnički kompleks *Meštrovićeve Crikvine - Kaštilac* u Splitu i grobnicu obitelji Ivana Meštrovića - *Crkvu Presvetog Otkupitelja* kod Otavica. Također, Ivan Meštrović je darovao i određen broj svojih umjetničkih djela koja čine temelj fundusa spomenutih muzeja, uz djela koja se nalaze u pohrani u vlasništvu nasljednika Ivana Meštrovića.

Do 1991. godine Galerija Ivana Meštrovića u Splitu u čijem sastavu je i kompleks Meštrovićevih Crikvina - Kaštilca, djelovala je kao samostalni muzej, Atelijer Meštrović u Zagrebu pod upravom Gradske galerije suvremene umjetnosti, zatim Galerija grada Zagreba, a Crkva Presvetog Otkupitelja pod upravom Muzeja Drniške krajine.

Sabor RH donio je 1991. g. Zakon o Fundaciji Ivana Meštrovića, čime je utemeljena Fundacija Ivana Meštrovića, javna ustanova u kulturi, koja je administrativno objedinila ostavštinu Ivana Meštrovića, s administrativnim sjedištem u Zagrebu, Mletačka 8. Sabor RH donosi 2007. g. Zakon o Muzejima Ivana Meštrovića, a administrativno sjedište prebacuje se u Split, Šetalište Ivana Meštrovića 46.

Osnovna zadaća Muzeja Ivana Meštrovića je stručna obrada djela, zaštita i očuvanje darovanih objekata i djela, te njihovo primjereno predstavljanje javnosti. Djelatnost Muzeja podrazumijeva i širu, potpunu povijesno-umjetničku obradu života i stvaralaštva Ivana Meštrovića. Valorizaciju i popularizaciju Meštrovićeva opusa i njegova doprinosa kiparstvu 20. stoljeća stručni djelatnici Muzeja ostvaruju putem izložbi, izdavačke i publicističke djelatnosti te edukativnih programa. Redovita djelatnost i posebni programi Muzeja financiraju se iz različitih izvora: primarno iz sredstava Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, te iz proračuna gradova Zagreba i Splita, županija, sponzora i donatora. Muzeji ostvaruju prihode i od prodaje ulaznica, publikacija i suvenira te iznajmljivanja prostora ustanove za razna javna događanja.

U Muzejima je zaposleno 29 djelatnika. Uz redovno zaposlene djelatnike u Muzeje se primaju i pripravnici na stručno osposobljavanje.

Osnivač Muzeja je Republika Hrvatska. Muzejima upravlja Upravno vijeće koje se sastoji od pet članova, od kojih tri imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra kulture, a dva člana bira Stručno vijeće i Radničko vijeće, ili ako ono nije utemeljeno između radnika ga imenuju radnici na slobodnim i neposrednim izborima.

Ravnatelj Muzeja imenuje Ministar kulture i medija Republike Hrvatske.

VIZIJA I MISIJA

MISIJA

Misija ustanove Muzeji Ivana Meštrovića je očuvanje baštine koju je Ivan Meštrović svojom Darovnicom ostavio hrvatskom narodu, umjetnina iz pohrane nasljednika te drugih darovanih i na drugi način pribavljenih umjetnina. Na prvome mjestu je očuvanje pokretne i nepokretne baštine te sustavno znanstveno istraživanje građe. Uz zaštitu i istraživanje građe, muzeji putem edukacija utječu na kvalitetu života zajednice, a suradnjom sa suvremenim umjetnicima i na aktualiziranju skulpture kao umjetničkog izričaja.

VIZIJA

Vizija ustanove Muzeji Ivana Meštrovića je unaprijediti stupanj zaštite muzejskih zgrada i fundusa suvremenim muzeološkim sredstvima. Ulaganjem u ljudske resurse cilj je dobiti što kvalitetnije stručnjake na relevantnim područjima (kustosi, pedagozi, muzejski tehničari, marketing, odnosi s javnošću, upravljanje u kulturi). Ulaganjem u infrastrukturu i poboljšanjem uvjeta, stvaraju se preduvjeti za pozicioniranje ustanove kao faktora koji svojom djelatnošću pridonosi općoj kvaliteti života putem prezentacije građe, znanstvenih spoznaja i edukacije. Nacionalna ustanova eminentnog umjetnika kao centar istraživanja skulpture.

VRIJEDNOSTI KOJE USTANOVA PROMIČE

Ustanova promiče profesionalnost i etiku u radu te vrednovanje baštine, njenu komunikaciju i interpretaciju u svrhu podizanja svijesti i senzibilizacije okruženja. Jednako tako, Muzeji potiču otvorenost, dostupnost i suradnju s lokalnom i stručnom zajednicom.

ANALIZA STANJA I OKRUŽENJA

ANALIZA STANJA

Muzeji se bave sljedećim aktivnostima:

- istraživanje života i djela Ivana Meštrovića
- zaštita, obrada i proučavanje građe
- rad s korisnicima na istraživanju građe
- izložbena djelatnost
- izdavačka djelatnost (katalozi izložbi, vodiči i studije)
- restauracija umjetnina
- održavanje zgrada i infrastrukture
- edukativna djelatnost (radionice, predavanja)
- promotivne aktivnosti
- komunikacija s javnostima o svim relevantnim pitanjima i događanjima
- organizacija događanja u prostorima Muzeja (koncerti, promocije, predstave, kongresi, predavanja)
- iznajmljivanje prostora za razna privatna i javna događanja

Zaštita, obrada i proučavanje građe:

Atelijer Meštrović, Zagreb

Kompleks Atelijera Meštrović u Mletačkoj 8 uvršten je u popis spomenika kulture 1967. godine¹, građa u pohrani je 2007. godine dobila rješenje o kulturnom dobru,² dok je fundus Atelijera (373 predmeta) stavljen pod preventivnu zaštitu 2008. godine³ te ima svojstvo kulturnog dobra od 2014. godine.⁴ Fond nacrtu u pohrani proglašen je kulturnim dobrom 2017.

Izrađen je plan preventivne zaštite dok Plan ponašanja u kriznim situacijama i Plan restauracije treba izraditi.

Fundus Atelijera Meštrović je u potpunosti unesen u računalni program M++: Fundus Atelijera Meštrović, 373, 0 neinventiranih, 373 u bazi M++.

¹ Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture u Zagreb

Broj: 01-76/165 1960., 14. V. 1969. Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu, po službenoj dužnosti, na osnovu člana 31, 47. i 62. Zakona o zaštiti spomenika kulture („Narodne novine“ broj 7/1967.) i člana 8. i 14. Pravilnika o registraciji spomenika kulture („Narodne novine“ broj 8/1968) donosi Rješenje- Spomenik kulture- Zgrada u Zagrebu, Mletačka ulica 8 koji je temeljem rješenja Zavoda za zaštitu spomenika kulture grada Zagreba broj 02-1068/1-1967 od 1. XII. 1967. upisan u Registar nepokretnih spomenika kulture kotara Zagreb pod registarskim brojem 165, upisat će se u Registar nepokretnih spomenika kulture Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu pod registarskim brojem 165.

² Rješenje Ministarstva kulture RH od 15.1.2007.

³ Rješenje Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode od 7.2.2008.

⁴ Republika Hrvatska, Ministarstvo kulture RH, Klasa: UP-f-612-08/14-06/0086, Urbroj: 532-04-01-03-02/1-14-1, Zagreb, 25. srpnja 2014.

Do kraja 2021. godine obrađeno je 95 % građe u M++. Obrada se konstantno provodi, te se nadograđuju postojeći podaci.

Pohrana je unesena u Knjigu pohrane koja se vodi u računalnom programu M++.

Veći dio nacрта treba restauratorsko-konzervatorske radove. Potrebna je digitalizacija građe.

Knjižnična građa ne obrađuje se u posebnom programu već je unesena u Excel tablicu, sustavno se unosi i sadrži 1950 naslova.

Plakatoteka (fond plakata) se vodi u M++ i uneseno je 120 jedinica, od njih 160.

Sekundarna muzejska dokumentacija vodi se u računalnom programu S++:

- Hemeroteka (sustavan unos, 2400 jedinica)
- Fototeka (sustavan unos, 3776)
- Fonoteka (sustavan unos, 1188 jedinica)
- Videoteka (sustavan unos, 814 jedinica)
- Filmoteka (sustavan unos, 55 jedinica)
- Knjiga evidencije o izložbama (sustavan unos, 140 jedinica)
- Knjiga evidencije o događanjima (sustavan unos, 157 jedinica)
- Knjiga evidencije o pedagoškoj djelatnosti (sustavan unos, 20 jedinica)
- Knjiga negativa (uneseno 250 jedinica)

Veći dio arhive u vlasništvu Muzeja i u vlasništvu obitelji je obrađen i digitaliziran, te upisan u S++. Izvršeno je restauriranje fotografija, dijela nacрта, Knjige konzervatorskog zavoda.

Galerija Meštrović, Split

Fundus i pohrana Galerije Meštrović u potpunosti su uneseni u računalni program M++: fundus Galerije Meštrović 1174 muzejskih predmeta, pohrana Galerije Meštrović 120, 0 neinventiranih, 1294 u bazi M++.

Na primarnoj razni obrađeno je 100%, a viši stupanj obrade sustavno se nadopunjuje novim saznanjima ovisno o rezultatima stručnog i znanstvenog rada.

Knjižnična građa ne obrađuje se u posebnom programu već je unesena u Excel tablicu, sustavno se unosi i sadrži 3566 naslova i 320 naslova „Meštrovićeve biblioteke“.

Sekundarna muzejska dokumentacija vodi se u računalnom programu S++ ili u Excelu:

Hemeroteka (Excel i S++, sustavna obrada novim unosima, 2584 jedinica, broj inventiranih 2584, započeta digitalizacija fonda)

Fototeka (Excel, sustavna obrada novim unosima, ukupan broj predmeta 7195, obrađeno 7195, digitalizirano 7195 jedinica)

Fond audio-vizualnih zapisa (Excel, ukupan broj predmeta 128, obrađeno 128, sustavna obrada novim unosima)

Knjiga negativa (ukupan broj predmeta 3733, u Excelu obrađeno 2352, digitalizirano 2352)

Plakatoteka (Excel, ukupan broj predmeta 157, broj inventiranih 157, sustavna obrada novim unosima)

Planoteka (Excel, ukupan broj predmeta 109, broj inventiranih 109, sustavna obrada novim unosima)

Knjiga evidencije o izložbama (Excel i S++, ukupan broj predmeta 293, broj inventiranih 293, sustavna obrada novim unosima)

Evidencija o izdavačkoj djelatnosti (Excel i S++, ukupan broj predmeta 92, broj inventiranih 92, sustavna obrada novim unosima)

Evidencija o stručnom i znanstvenom radu (S++, ukupan broj predmeta 102, broj inventiranih 102, sustavna obrada novim unosima)

Evidencija o restauratorsko-konzervatorskim zahvatima (S++, ukupan broj predmeta 467, broj inventiranih 467, sustavna obrada novim unosima)

Evidencija o edukativnoj djelatnosti (Excel, ukupan broj predmeta 180, inventirano 180, sustavna obrada novim unosima)

Održavanje zgrada i infrastrukture:

Svaka od sastavnica ima svoje infrastrukturne probleme i velike zahtjeve za obnovom i nadopunom prostora prije svega radi dotrajalosti, a zatim i radi neadekvatnog zadovoljenja potreba većeg broja posjetitelja čiji se broj u pred-pandemijskom razdoblju kontinuirano povećavao. Obnova i održavanje odvijaju se sukladno potrebama, odnosno žurnosti intervencija, a u skladu s budžetom na raspolaganju. Također, 2020. godine Zagreb je bio pogođen potresom pri čemu je došlo do značajnih oštećenja Atelijera Meštrović.

Atelijer Meštrović, Zagreb

Kompleks kuća na Gornjem gradu u Zagrebu Ivan Meštrović kupuje i obnavlja tijekom 20-ih godina. Danas osim stalnog postava i bogate arhive koju čuva, Atelijer otvara svoja vrata i povremenim izložbama Meštrovićevih djela i djela suvremenih umjetnika. Atelijer je također i prostor prikladan za organizaciju prijema, vjenčanja, prezentacija, promocija, skupova, radionica i sl. Budući da se nalazi u blizini Hrvatskog sabora često prima strane delegacije i upoznaje ih s umjetnošću Ivana Meštrovića. Lokacija je zbog čimbenika vremena trebala saniranje i rekonstrukciju, poboljšanje infrastrukture, kao i unaprjeđenje kulturno – turističke ponude.

Zgrada Atelijera Meštrović pogođena je razornim potresom u ožujku i prosincu 2020. godine. Nastavno na navedeni događaj ovlašteni statičari su izvršili pregled lokacije, te je nalazom i mišljenjem utvrđeno kako je potrebna što skorija sanacija, uočena su značajna oštećenja u nosivoj konstrukciji, na ukrasnim elementima i istakama Zgrade muzejske zbirke, te je utvrđen iznimno loš konstrukcijski sustav postojeće građevine u dijelu 2. kata i krovništva. Kod Zgrade Atelijera nužno je provesti pojačanje krovne konstrukcije i konstrukcije 2. kata. Zbog navedenog, Muzeji su krenuli u izradu projektne dokumentacije za cjelovitu obnovu Atelijera Meštrović s konstruktivnim ojačanjem nosive konstrukcije. Financijska sredstva za konstruktivnu sanaciju su odobrena od strane Fonda solidarnosti Europske unije, a Muzeji Ivana

Meštrovića sukladno dobivenim sredstvima provode potrebne postupke javne nabave. Godine 2013. saniran je podrum koji ima funkciju depoa te su time zadovoljeni muzejski standardi za čuvanje muzejskih predmeta. 2014. godine radi čuvanja papirnate građe u navedenom prostoru, u nadzor su došli djelatnici Hrvatskog državnog arhiva. Prema njihovim uputama kupljen je odvlaživač/ovlaživač kako bi mikroklima bila optimalna. Također su kupljeni dodatni ladičari za građu na papiru, restaurirane su fotografije, a građa je pohranjena u beskiselinske kutije.

Zbog velikih oscilacija u temperaturi i vlazi u cijelom muzeju bilo bi potrebno mikroklimirati cijelu kuću. Podaci o oscilacijama dobiveni su kupnjom Termohigro senzora koji su raspoređeni po prostoru.

Osim mikroklime u Atelijeru Meštrović, problem je i skladišni prostor koji gotovo i ne postoji, te zauzima jedan dio depoa.

Galerija Meštrović, Split

Galerija s mediteranskih vrtom posebna je lokacija zbog spoja arhitekture zgrade koju je Ivan Meštrović izgradio kao ljetnu rezidenciju svoje obitelji tijekom 30-ih godina prošloga stoljeća i vrta ispunjenog mediteranskim raslinjem odakle pogled puca na srednjodalmatinske otoke i Splitska vrata. Galerija je neizostavna točka turističkih obilazaka, kao i iznimna lokacija za organizaciju raznih javnih i privatnih događanja.

Iako se svi stručni programi (izložbe, predavanja, konferencije, skupovi...) kontinuirano odvijaju, postoje značajne potrebe za unaprjeđenjem popratne infrastrukture, ali i uvjeta za odvijanje primarne djelatnosti (konzervacija, restauracija, depoi...). Galerija nije dovoljno opremljena da zadovolji kriterije organizacije kongresa, izložbenih projekata i slično.

Jednako tako, potrebe organizacije kulturno – turističkih programa nije moguće uvijek ispuniti radi stanja same građevine i nemogućnosti udovoljavanja uvjetima koje kvalitetna kulturno-turistička ponuda postavlja. Na primjer, riječ je o jednoj od najatraktivnijih pozornica u gradu Splitu (pozornica Splitskog ljeta, koncertni ciklusi, Večeri francuske šansone i sl.) i zasigurno bi upravo u tom segmentu intervencije bile konkretne i značajne (dodatni toaleti, pozornica, audio oprema i sl.).

Meštrovićeve Crikvine – Kaštilac, Split

Renesansna utvrda koju Meštrović otkupljuje i tijekom 30-ih godina preoblikuje u crkvicu s klaustrom u kojoj bi se održavale mise na narodnom jeziku. Posebno naglašava svoju želju da crkvice bude otvorena i dostupna prije svega narodu koji svoju veliku utjehu nalazi u vjeri. Crkvice i klaustar su danas jedna od najpoželjnijih lokacija za održavanja obreda vjenčanja i koncerata, prije svega klasične glazbe (Kaštilac je sad već tradicionalno glazbena i scenska pozornica Splitskog ljeta). Infrastruktura same lokacije i prilaznih putova ne zadovoljava potrebe suvremenih korisnika.

Crkva Presvetog Otkupitelja, kod Otavica

Posljednje počivalište Ivana Meštrovića i članova njegove obitelji. Nalazi se na brežuljku u Petrovom polju, pored Otavica, u općini Ružić. Crkva je sastavnica Muzeja i otvorena je za posjetitelje, u podnožju brežuljka postoji muzejska prodavaonica i sanitarni čvor. Temeljite sanacije crkvice nisu se provodile od kraja 1980-tih godina. U 2021. započeta je sanacija kupole Crkve Presvetog Otkupitelja kojim je sanirano prodiranje vlage u unutrašnjost te spriječeno propadanje kamene građe i reljefa, a tijekom 2022. godine očekuju nas daljnji konzervatorsko-restauratorski radovi (čišćenje unutrašnje površine kupole i impregnacija kamene površine).

Muzeji blisko surađuju s lokalnom zajednicom koja često prostor koristi za obilaske, nastupe kulturno – umjetničkih društava i prezentaciju narodnih običaja kraja. Muzeji sudjeluju u promociji drugih lokacija koje su vezane uz Ivana Meštrovića (obiteljska kuća, škola, antimalarična stanica, crkva sv. Marije u Gradcu) i njeguju suradnju s lokalnom zajednicom.

SWOT ANALIZA

	POZITIVNO	NEGATIVNO
UNUTRAŠNJI ČIMBENICI	<p>SNAGA / STRENGTH</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bogatstvo građe • Postignuta vjerodostojnost putem projekata, izložbi i izdanja • Turistička prepoznatljivost lokacije, frekventna turistička destinacija • Paleta proizvoda i suvenira koji prate izložbu ili katalog • Poslovni sustavi (financije, nabava i ugovaranje, materijalne evidencije, kadrovi i sl.) u dovoljnoj mjeri su podržani informatičkom tehnologijom (IT sustavom) • Raznovrsnost programa • Dobar imidž i reputacija lokacije • Dobre suradnje s različitim dionicima 	<p>SLABOST / WEAKNESSES</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opća dotrajalost zgrada MIM-a • Održavanje zgrada, vrtova i infrastrukture • Dotrajali podrumski prostor-depo u Galeriji Meštrović • Najslabija karika u sustavu MIM-a stanje sigurnosti zgrada i posljedično građe u njima • Visoki troškovi održavanja zgrada ustanove • Kadrovska podkapacitiranost • Nedostatak pojedinih kompetencija • Nedovoljan razvoj kadrovskih potencijala (edukacija, daljnje obrazovanje)

VANJSKI ČIMBENICI	PRILIKE / OPPORTUNITIES	PRIJETNJE / THREATS
	<ul style="list-style-type: none"> • Suradnja s domaćim i inozemnim partnerima • Apliciranje na europske programe i fondove • Suradnja s drugim muzejsko-galerijskim ustanovama na zajedničkim projektima • Stvaranje nove publike • Uvođenje novih sadržaja u muzejsku djelatnost • Unaprjeđenje ukupnog poslovanja kroz implementaciju suvremenih informatičkih rješenja i redizajniranje poslovnih procesa • Izradba suvenira i proizvoda sa istaknutim brandovima • Usvajanje novih znanja i vještina • Rastuća uloga Muzeja u društvenom, kulturnom, prosvjetnom i turističkom životu • Podrška i ulaganje u obrazovanje djelatnika 	<ul style="list-style-type: none"> • Problematika autorskih prava • Neslaganje i mimoilaženje u stavovima i mišljenjima s nasljednicima Ivana Meštrovića • Visoki režijski troškovi • Susjedstvo u Zagrebu i osobito u Kaštilcu stalni su izvor opasnosti od požara ili provale • Utjecaj gospodarske financijske krize • Smanjenje sredstava za redovitu i programsku djelatnost • Rast troškova poslovanja • Izostanak međusektorske suradnje na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini • Nemogućnost iznalaženja fiksijskih rješenja za problematiku otkupa djela • Poslovanje u pandemijskim uvjetima i kriza uvjetovana globalnom zdravstvenom ugrozom • Prirodne nepogode (potres, poplava)

ANALIZA OKRUŽENJA - DIONIKA

Muzeji Ivana Meštrovića nacionalna su ustanova, a svaka od sastavnica svojim djelovanjem aktivno utječe, sudjeluje i doprinosi kvaliteti kulturno-turističke ponude na svome području kao i razini sadržaja za posjetitelje i lokalnu zajednicu (Atelijer Meštrović u Zagrebu, Galerija Meštrović i Kaštilac u Splitu, Crkva Presvetog Otkupitelja u Ružiću kod Otavica).

Suradnja s drugim muzejskim ustanovama od ključne je važnosti radi razmjene stručnih i praktičnih znanja i iskustava, kao i razmjene izložbi, radova i publikacija. Muzeji Ivana Meštrovića u proteklim su godinama ostvarivali izuzetno dobre suradnje s drugim domaćim i stranim muzejskim ustanovama (Musée Rodin, Pariz; Victoria and Albert, London; Umjetnički paviljon, Zagreb; Umjetnička galerija, Dubrovnik; Spomen galerija Ivana Meštrovića, Vrpolje; Međunarodni kulturni centar, Krakow; Cankarjev dom, Ljubljana; Arheološki muzej Istre, Pula; Narodna Galerija i Galerija grada Praga, Prag), a suradnje su rezultirale kvalitetnim izložbenim i drugim projektima.

Muzeji Ivana Meštrovića vrše stručni savjetodavni nadzor Spomen galeriji Ivana Meštrovića u Vrpolju.

Odgojno-obrazovne i znanstvene ustanove izuzetno su važni dionici i potencijalni partneri budući da im je misija, jednako kao i Muzejima, kontinuiran i kvalitetan rad na edukaciji i unaprjeđenju razine kulture i znanja. Muzeji Ivana Meštrovića u obrazovnim i sličnim ustanovama vide važnog partnera i dionika u provedbi različitih projekata i programa kojima je cilj odgoj, edukacija i kvalitetan razvoj grupa i pojedinaca kao dijela društva u cjelini. Galerija Meštrović nastavna je baza Sveučilišta u Splitu i sudjeluje u provođenju nastave Filozofskog fakulteta i Umjetničke akademije.

U razdoblju prije nego što je svijet pogodila globalna pandemija virusa COVID-19, sve županije i gradovi u kojima se nalaze sastavnice Muzeja Ivana Meštrovića bilježile su kontinuiran rast i napredak u turističkom sektoru. Gradovi Zagreb i Split bilježe konstantne poraste posjećenosti i profiliraju se kao specifične turističke destinacije, a blizina grada Šibenika i nacionalnog parka Krka itekako su povoljni čimbenici koji utječu na porast posjetitelja u Otavicama. Iz svega navedenoga proizlazi nedvojbeno važnost povezivanja s turističkim zajednicama na svim razinama (nacionalna, županijska, gradska), turističkim agencijama, destinacijskim menadžmentom i pojedincima koji rade u turizmu. Aktivnim sudjelovanjem u kulturno-turističkoj ponudi Muzeji postaju aktivni čimbenik koji vlastitim doprinosom može utjecati na pitanje i mogućnost samoodrživosti. Već je 2020. godina zabilježila kontinuirano napredovanje u povratku staroj dinamici rada i razvoja, a isto se očekuje i u narednim godinama.

Kroz povećanje razine vidljivosti u društvenoj zajednici i povezivanjem s poslovnim i društvenim sektorom, stvaranje komunikacijske platforme i primjene suvremenih tehnologija, Muzeji i u poslovnom sektoru postaju važan dionik.

Muzeji imaju poziciju koja im omogućava povezivanje društvenog i poslovnog sektora, umrežavanje kojih je na svekoliku korist društvenoj zajednici.

Otvaranjem prema širokom krugu korisnika Muzeji se postavljaju kao izuzetna snaga budućih društvenih promjena. Muzeji postaju mjesto svakodnevnog života, mjesto postavljanja novih pitanja i razvoja kritičkog mišljenja, očuvanja i komunikacije kulturnog identiteta što dovodi do stvaranja boljeg društva i služenja društvenoj zajednici kao najvažnijem dioniku.

ANALIZA OKRUŽENJA – KORISNIKA

Porast turističkih dolazaka u gradovima Zagrebu i Splitu bitno utječe na broj posjetitelja Muzeja Ivana Meštrovića. Turisti kao najbrojniji posjetitelji čine turistički sektor i primarnim i brojčano vodećim korisnikom ponude muzejske ustanove.

Ulaganje u edukativne projekte i sadržaje od velike je koristi kompletnom obrazovnom sustavu – od najmlađih vrtićkih posjetitelja, preko srednjoškolaca i studenata pa do umirovljenika koji polaze edukativne programe. Učenje kroz praksu i sadržajno kreativno izražavanje ima brojne beneficije i prednosti pred drugim metodama učenja, što treba voditi do povećanja brojke korisnika muzejske ponude iz područja obrazovanja.

Jačanjem svijesti o važnosti kulturne baštine i vrijednostima koje se nalaze u Muzejima postupno se povećava broj individualnih posjeta. Dodatno ulaganje u kvalitetne sadržaje i kontinuiran rad na povećanju informacija o dostupnosti kulturnih i kreativnih ponuda nužno je radi privlačenja individualnih posjeta iz okruženja.

ANALIZA BUDUĆIH TRENDOVA I MOGUĆNOSTI RAZVOJA

Na osnovu dosadašnjeg iskustva nastaviti će se i s razvojem projekata poput *Umjetnik kod Meštrovića* (Bourek 2010., Trebotić 2011., Stošić 2012., Vasko Lipovac 2013., Marija Ujević Galetović 2014., Auguste Rodin 2015., Kažimir Hraste 2016., Enca Kovačević 2017., Frano Missia 2018., Kuzma Kovačić 2019., Peruško Bogdanić 2021.), i projektima poput *MeštArt-a* (Grupa umjetnika *Na dasci, Atelijer Meštrović & Street Art* 2010., Vedran Perkov 2011., Amela Frankl 2011., Petar Barišić i Loren Živković Kuljiš 2013. – 2014., Ana Kuzmanić 2014. – 2015., Tanja Ravlić 2016. – 2017., Ivana Tkalčić 2019. – 2020., Martina

Miholić 2020.) ili *Meštrović: Nova dimenzija* koji su i do sada obuhvaćali široki spektar stvaralaštva od suvremene skulpture, preko performansa i Street Arta do glazbenog stvaralaštva (od pop rocka do suita ozbiljne glazbe). Nakon obnove Atelijera Meštrović planira se započeti ciklus *Meštrovićevi suvremenici*.

Povezivanje sa srodnim domaćim i inozemnim ustanovama s ciljem realizacije izložbenih i edukativnih programa kao i razmjena stručnih znanja i iskustava.

Planira se daljnja obrada, dodatno osuvremenjivanje i otvaranje naših biblioteka i baza podataka o muzejskoj građi i dokumentaciji kako bi bila dostupna za daljnje istraživanje stručnim djelatnicima unutar i van naše ustanove. Nastavlja se digitalizacija, kako primarne umjetničke građe, tako i sekundarnih fondova (hemeroteke, fototeke i sl.), ne samo poradi preventivne zaštite građe, nego i zbog veće dostupnosti za buduće korištenje u izdavačkoj i izložbenoj djelatnosti. Posebno će se posvetiti nastavku 3D skeniranja drvenih, i kamenih skulptura, a postupno i bronce.

Popularnim događanjima i manifestacijama koje su srodne svim projektima te njeguju spoznaju o Meštroviću i ustanovi, postižu se nove vrijednosti što je osobito važno ukoliko želimo potaknuti zanimanje šire javnosti za djelatnost Muzeja. Široka paleta proizvoda i suvenira koji prate izložbu ili katalog bit će i dalje prioritet u marketinškim aktivnostima.

Važnost daljnjeg ulaganja u očuvanje, održavanje, obnovu i razvoj resursa i infrastrukture Muzeja nalaže se i kao razvojni korak u konkurentnosti ustanove u mnogim aspektima, prvenstveno u modernizaciji i osuvremenjivanju rada kustosa i drugih stručnjaka, ali i dostupnosti javnosti.

Osiguravanje boljih i sigurnijih uvjeta rada svih zaposlenih stalnim apliciranjem novih znanja i uz nabavku i korištenje suvremenih tehničkih sredstava.

STRATEŠKI CILJEVI

OBRADA MUZEJSKE GRAĐE I STRUČNI RAD

Obrada građe, nastavak unosa podataka u računalne sustave i digitalizacija jedan su od strateških ciljeva.

U svrhu stručne obrade muzejske građe nužno je poticanje permanentnog i cjeloživotnog obrazovanja stručnih djelatnika kroz aktivno sudjelovanje na brojnim znanstvenim skupovima, simpozijima, seminarima i radionicama. Na ovaj način i djelatnici i ustanova pokazuju svoj status i važnost unutar struke te stječu nova znanja i stručne kontakte, što se nužno odražava i na razvoj ustanove (prije svega u pogledu obrade građe) te njen imidž.

Kao temelj stručnog rada nužno je daljnje ulaganje u fondus i kapacitete muzejske knjižnice kao i otkup arhive i nacrtu u pohrani koja se čuva u Atelijeru Meštrović, a vlasništvo je umjetnikovih nasljednika.

INVENTARIZACIJA I REGISTRACIJA ZBIRKE, PLANOV I ZAŠTITE

Zbirke fundusa i pohrane Atelijera Meštrović i Galerije Meštrović u potpunosti su inventarizirane, a kontinuirano se radi na inventarizaciji sekundarne muzejske građe, ovisno o novim prinosima. Zbirke fundusa i pohrane Galerije Meštrović zaštićene su kao kulturno dobro pod brojem RST-460/89. Zbog izmjena u zbirkama fundusa i pohrane (otkupi i iznošenje djela iz pohrane) Ministarstvu kulture upućen je prijedlog za proširenje registracije muzejske građe u studenom 2017. godine.⁵

U svibnju 2021. godine revidiran je i nadopunjen **Plan preventivne zaštite** za sve četiri muzejske lokacije – u Splitu, Zagrebu i Otavicama.

Tijekom 2020. godine restauratori tvrtke NEIR d.o.o. su uz nadzor kustosica Galerije Meštrović pregledali umjetnine od gipsa te su na osnovu vidljivih oštećenja odabrali sveukupno 34 umjetnine za koje je načinjen Prijedlog konzervatorsko-restauratorskih zahvata na gipsanim skulpturama iz fundusa i pohrane Galerije Meštrović. Elaborat služi kao **Plan restauracije** prema kojemu se svake godine planira obaviti određeni broj restauratorskih zahvata na najugroženijim – gipsanim skulpturama.

PRIKUPLJANJE, ZAŠTITA I OČUVANJE MUZEJSKE GRAĐE

Trenutno stanje i razina opremljenosti muzejskih depoa neprimjerena je statusu ustanove te obimu građe koju izlaže i pohranjuje. Za veliki dio depoa nužno je temeljito uređenje i adaptacija prostora za smještaj muzejskog fundusa i pohrane. Stoga je jedan od prioriteta poboljšanje uvjeta depoa, te stvaranje uvjeta za arhivu.

U svrhu daljnjeg očuvanja građe, ali i njene diseminacije nužno je provoditi digitalizaciju, u prvom redu dvodimenzionalne građe (novina, plakata, sitnog tiska, fotografija, nacrtu) koji se i najčešće daje na korištenje krajnjim korisnicima (prije svega istraživačima). Digitalizacija je nužna prvenstveno u svrhu zaštite građe, ali i njene lakše naknadne komunikacije i interpretacije prema krajnjim korisnicima.

⁵ Klasa:232-01/17/2, Urbroj: 099-17-1

U budućnosti će biti potrebno raditi 3D sken skulptura kao najbolja zaštita skulptura s obzirom da su institucije smještene na seizmički aktivnim područjima.

Otkup umjetnina od nasljednika Ivana Meštrovića i drugih imatelja

Osnova identiteta nacije je njezina kulturna baština. Način na koji se društvo skrbi za svoju baštinu i naslijeđe govori i o njegovoj vrijednosti.

Jedan od najvećih problema koji ustanova Muzeji Ivana Meštrovića ima od svoga osnutka je problem otkupa djela koja se nalaze u pohranama Muzeja. Tijekom svoje povijesti Muzeji su, uz potporu Ministarstva kulture i medija i ostalih izvora, dio djela otkupili dok su pojedina djela bila darovana od strane nasljednika i drugih osoba. Prioritet je Muzeja Ivana Meštrovića sva Meštrovićeva djela zadržati u Hrvatskoj, odnosno u vlasništvu RH.

Potrebno je u dogovoru s Ministarstvom kulture i medija revidirati politiku otkupa te prema prioritetima donijeti petogodišnji/desetogodišnji plan otkupa prema načinjenoj valorizaciji pohrane.

RAZVOJ MUZEJSKE INFRASTRUKTURE, POVEĆANJE PROSTORNIH KAPACITETA I ULAGANJE U LJUDSKE RESURSE

Prostor

Građevine koje čine Muzeje Ivana Meštrovića zaštićeno su kulturno dobro te kao takve jedan od prioriteta za očuvanje. Svaka od jedinica ima svoju prošlost upravljanja, obnove i restauracije. Do sada, radi ograničenih resursa i ostalih okolnosti, nije provedena cjelovita i sustavna obnova. Saniranje dotrajalih građevina iz prve polovice 20. stoljeća jedan je od prioriternih ciljeva Muzeja Ivana Meštrovića.

Ulaganje u prostor i sanacije jedan su od najvećih izazova radi izdašnih sredstava koje zahtijevaju, trajanja aktivnosti i rukovoditeljskih napora koje iziskuju, ali jednako tako su esencijalni za obavljanje primarnih zadaća, a to su očuvanje i izlaganje baštine i umjetnosti Ivana Meštrovića. Bez kvalitetne obnove svake od zgrada koje čine Muzeje Ivana Meštrovića nema ni čvrstog temelja iz kojeg će krenuti sve ostale misije i zadaće muzejske ustanove. Neadekvatni prostori za čuvanje i izlaganje, infrastruktura koja nije u stanju odgovoriti potrebama i stručnjaka koji rade, ali i posjetitelja, zapreka su pravom i sustavnom rastu ustanove.

Sukladno žurnosti svakog pojedinog zahvata, raspoloživim financijskim sredstvima i programu rada, obnova je prioritet s kojim se već započelo. Sredstva za obnovu i restauraciju osigurat će se iz sredstava Ministarstva kulture, vlastitih sredstava i sredstava iz fondova Europske zajednice.

Nastavno na sve gore navedene potrebe i probleme, sredstvima EU fonda konkurentnost i kohezija - turistička revalorizacija kulturne baštine izrađena je projektna dokumentacija za potrebne sanacije svih sastavnih jedinica MIM-a. Temeljem preporuka za sanaciju i projekcija troškova, obnova i rekonstrukcija su prioriteti.

Ostvarenje ove strateške točke i njenih ciljeva ovisi o kapitalnim investicijama koje će se provoditi sustavno i u suradnji s resornim ministarstvom.

Ulaganje u muzejske čuvaonice i prostor za manipulaciju predmetima

Kao što je navedeno u misiji ustanove, jedan od primarnih zadataka je čuvanje djela Ivana Meštrovića. Znatan broj djela ne nalazi se u stalnim postavima već su pohranjena u muzejskim čuvaonicama (depoima). Trenutno stanje u čuvaonicama zahtjeva poboljšanje i unaprjeđenje, a ni njihova ukupna površina ne zadovoljava potrebe. Stoga se uz ulaganje u opremu i unaprjeđenje uvjeta u čuvaonicama treba promišljati i o povećanju prostora za smještaj i pohranu skulptura.

Kontinuirana izložbena djelatnost, kako djela koja se čuvaju u Muzejima, tako i posuđenih, odnosno i djela drugih autora koja dolaze radi izlaganja, zahtjeva opremljen prostor s uvjetima koji će omogućiti praktično i jednostavno rukovanje umjetninama i ostalim predmetima potrebnima za opremanje izložbi i postava. Prostor treba biti prikladne veličine i opremljen adekvatnom opremom sukladno muzeološkim potrebama.

PLAN INVESTICIJA

Unutar programa investicijskih potpora, četiri objekta o kojima MIM skrbi, zahtijevaju kontinuirane zahvate sanacije i održavanja te se ovisno o prioritetu i visini odobrenih sredstava planiraju izvesti prioritetni zahvati:

1. SANACIJA OŠTEĆENJA ATELIJERA MEŠTROVIĆ - UZROKOVANIH POTRESOM 22.3.2020.

Potpisan je Ugovora o dodjeli bespovratnih financijskih sredstava za provedbu mjera zaštite kulturne baštine oštećene u potresu 22. ožujka 2020. godine na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske i Zagrebačke županije s Ministarstvom kulture i medija kao tijelom odgovornim za provedbu financijskog doprinosa na iznos 16.625.187,86 kn iz Fonda solidarnosti Europske unije. Navedenim sredstvima izradit će se projektna dokumentacija za konstruktivnu obnovu, izvršit će se pakiranje, zaštita i transport umjetnina iz fundusa i pohrane, dokumentacije i opreme Atelijera Meštrović, transport i osiguranje u transportu, prilikom rukovanja te za vrijeme izmještanja na privremenu lokaciju, kao i radovi konstrukcijske obnove.

U sklopu navedenog ugovora nisu dodijeljena sredstva za troškove administrativnog upravljanja projektom i provedbu nabava u sklopu projekta za što ustanova nema raspoloživog kadra, kao ni za voditelja projekta.

Potrebna su još i sredstva za izradu projekta cjelovite obnove s energetsom obnovom i izradu izvedbenog projekta postava te za realizaciju navedenih projekata, što se procjenjuje na oko 15.000.000,00 kn.

2. SANACIJA PRODORA VODE U STROPNU, PODNU I ZIDNU KONSTRUKCIJU OBJEKTA ATELIJER ZA MODELIRANJE GLINE U GALERIJ MEŠTROVIĆ

Sanacija pretpostavlja izradu nove hidro i termo izolacije ravne terase, izradu drenažnog nasipa i odvodnje oko zidova objekta (u gornjoj polovici) te izradu novih otvorenih kanala za odvodnju vode, sa obnovom završnih vanjskih i unutarnjih površina prema ranijoj izvedbi. Obuhvaća rušenje postojećih otvorenih kanala, izradu nasipa za vertikalne izolacije i drenaže, demontažu podnih ploča, skidanje

postojećih izolacija, pripremu površina, izradu zaštite izolacija i novih kanala, sanaciju stropnih i zidnih površina od utjecaja vlage, nabava i montaža novog svjetlarnika, skidanje postojećeg propalog parketa.

Potrebna su sredstva u iznosu od cca. 800.000,00 kn

3. SANACIJA PRODORA VODE/VLAGE U OBJEKT – ZAPADNI DEPO GALERIJE MEŠTROVIĆ

Sanacija pretpostavlja izradu nove hidro i termo izolacije ravne terase, te djelomičnu hidro zaštitu ukopanih zidova sa izvedbom drenaže. Obuhvaća demontažu podnih kamenih ploča, rušenje betonskog otvorenog rigola za odvodnju i izradu novog, skidanje postojećih izolacija, izrada nove hidro i termo izolacije, postavljanje kamenih ploča, strojno čišćenje, fugiranje, iskop jarka i izradu hidro-zaštite.

Potrebna su sredstva u iznosu od cca. 500.000,00 kn.

4. SANACIJA KROVIŠTA GALERIJE MEŠTROVIĆ

Sanacija pretpostavlja ručnu demontažu pokrivača kupom kanalicom sa poletvanjem te demontažu sljemenjaka, abajina, opšava krovnih prozora, odušaka i slično. Nakon toga obavljaju se tesarsko-krovopokrivački radovi: poletvanje muralima, pokrivanje krova gutta pločama kao podloge za pokrivanje kupom kanalicom, montaža jelove letve ispod vanjskog ruba najdonje kupe kanalice, zaštita drva eko premazom te pokrivanje donjeg sloja pokrivača kupom kanalicom. Ujedno se obavljaju izolaterski radovi hidroizolacijskim UV stabilnim poliuretanskim premazom preko kamenih površina uvala i tjemena horizontalnog oluka.

Potrebna su sredstva u iznosu od cca. 850.000,00 kn.

5. ZAMJENA DOTRAJALE STOLARIJE U GALERIJ I MEŠTROVIĆEVIM CRIKVINAMA-KAŠTILCU

Zbog dotrajalosti stolarije eksterijera Galerije Meštrović, kao i pergole u južnom dijelu vrta potrebno je obaviti zamjenu (nabavu, obradu i bojanje lameliranih) dotrajalih greda pergole u vrtu Galerije Meštrović te izradu i montažu novih stijenki dvostrukih prozora Galerije Meštrović (sjeveroistok). Stijenka se sastoji od tri dvokrilna prozora ostakljena, obojana i opremljena novim okovom. Popravak i bojanje špala nakon montaže, te izrada i montaža nove obloge između prozora, zamjena dotrajalih grilja, sve navedeno zbog dotrajalosti.

Potrebna su sredstva u iznosu od 300.000,00 kn.

6. KAMENARSKI RADOVI U GALERIJ I MEŠTROVIĆEVIM CRIKVINAMA-KAŠTILCU

Na ogradnom zidu Galerije imamo profilirani polukružni vijenac (baštun) čiji su pojedini kameni elementi dotrajali i zahtijevaju zamjenu sa novim.

Ispod zida nalazi se trotoar (šetnica) na kojoj su ugroženi prolaznici. Već je bilo ispadanja kamenih komada težine cca. 100 kg. Sada već prijete i veće količine koje mogu pasti na šetnicu.

Potrebna su sredstva u iznosu od 210.000,00 kn.

U Meštrovićevim Crikvinama-Kaštilcu je potrebno isklesati kamene pod (saliž) i vratiti ga u prvobitno stanje u crkvi Svetog Križa, koji je 90-tih godina strojno preštokovan grubom roto bučardom. Potrebno je također isklesati kamene pragove na samom ulazu u crkvu, na način kako je bilo izvorno stanje, koji su u isto vrijeme bili preštokovani strojno pneumatskom roto bučardom.

Pjeskarenje željeznih rešetki, bojanje temeljnom epoksi i završnom antracit bojom.

Popravak oštećenja i saniranje pukotina nastalih uslijed paljenja vatre unutar krune bunara.

Pažljivo rastavljanje kamenih pragova i željeznih rešetki prozora, nabava kamena i izrada kamenih elemenata koji su oštećeni, veličine i obrade kao postojeći.

Potrebna su sredstva u iznosu od 190.000,00 kn.

7. KONZERVATORSKO-RESTAURATORSKI RADOVI NA EKSTERIJERU GALERIJE MEPŠTROVIĆ

Radovi bi se izveli u 3 faze:

1. ulazno stepenište i okolni zid - ispiranje kamene površine visokotlačnim čistačem sa vrućom vodom, uklanjanje organskog onečišćenja sredstvom za uklanjanje biološkog obraštaja, uklanjanje starih, dotrajalih cementnih sljubnica i zakrpa, mehaničko predčišćenje anorganskih onečišćenja, mokro mikropjeskarenje anorganskih onečišćenja, umetanje novih tašela na mjestima većih strukturnih oštećenja, zapunjavanje sljubnica kamenih elemenata, podlijepljivanje i injektiranje viskoznom epoksi smolom, opšivanje restauratorskim mortom, patiniranje prirodnim pigmentom, sanacija brončanih lampa, odstranjivanje malahitnih mrlja celuloznim pulpama, impregnacija kamene površine 390 m²
2. veliko/centralno stepenište pred glavnim ulazom u Galeriju - ispiranje kamene površine visokotlačnim čistačem sa vrućom vodom, uklanjanje organskog onečišćenja sredstvom za uklanjanje biološkog obraštaja, uklanjanje starih, dotrajalih cementnih sljubnica i zakrpa, mehaničko predčišćenje anorganskih onečišćenja, mokro mikropjeskarenje anorganskih onečišćenja, umetanje novih tašela na mjestima većih strukturnih oštećenja, zapunjavanje sljubnica kamenih elemenata, podlijepljivanje i injektiranje viskoznom epoksi smolom, opšivanje restauratorskim mortom, patiniranje prirodnim pigmentom, impregnacija kamene površine 320 m²
3. istočni i zapadni kaskadni zidovi - ispiranje kamene površine visokotlačnim čistačem sa vrućom vodom, uklanjanje organskog onečišćenja sredstvom za uklanjanje biološkog obraštaja, uklanjanje starih, dotrajalih cementnih sljubnica i zakrpa, mehaničko predčišćenje anorganskih onečišćenja, mokro mikropjeskarenje anorganskih onečišćenja, umetanje novih tašela na mjestima većih strukturnih oštećenja, zapunjavanje sljubnica kamenih elemenata, podlijepljivanje i injektiranje viskoznom epoksi smolom, opšivanje restauratorskim mortom, patiniranje prirodnim pigmentom, impregnacija kamene površine 335 m²
4. istočno i zapadno sporedno stepenište - ispiranje kamene površine visokotlačnim čistačem sa vrućom vodom, uklanjanje organskog onečišćenja sredstvom za uklanjanje biološkog obraštaja, uklanjanje starih, dotrajalih cementnih sljubnica i zakrpa, mehaničko predčišćenje anorganskih onečišćenja, mokro mikropjeskarenje anorganskih onečišćenja, umetanje novih tašela na mjestima većih strukturnih oštećenja, zapunjavanje sljubnica kamenih elemenata, podlijepljivanje i injektiranje viskoznom epoksi smolom, opšivanje restauratorskim mortom, patiniranje prirodnim pigmentom, impregnacija kamene površine 30 m²

Potrebna su sredstva u iznosu od 1.160.000,00 kn.

8. NABAVA INFORMATIČKE OPREME

Za potrebe rada MIM-a potražujemo računala kojima će se zamijeniti dotrajala, kao i opremu u svrhu povećanja kapaciteta servera i pohranu podataka.

Potrebna su sredstva u iznosu od 150.000,00 kn.

Ljudski resursi

Sustavno i plansko ulaganje u edukaciju i razvoj stručnih potencijala djelatnika. Poticanje stvaranja mreže partnerstva u lokalnim i regionalnim okvirima, kao i u sektorskom i međusektorskom području.

Timskim radom sa svim stručnim djelatnicima Muzeja cilj je raditi na kreiranju kvalitetnih stručnih i popularnih programa. Od svakog djelatnika, u njegovom djelokrugu, očekuje se predlaganje i ostvarenje programa stručnih aktivnosti u skladu s misijom i vizijom ustanove. Program stručnog rada odnosi se na postizanje sinergije među djelatnicima koji će svojim stručnim znanjima i profesionalnim djelovanjem dovesti do unaprjeđenja rada i aktivnosti u Muzejima. Postizanjem homogenosti unutar ustanove, odnosno usklađenim radom svih djelatnika unutar njihovog djelokruga, postiže se i bolji rezultat ustanove u međuinstitucionalnim programima i suradnjama.

Poseban naglasak programa stručnog rada je na pronalasku načina dosezanja do publike i korisnika kulturnih sadržaja i pozicioniranja Muzeja među najvažnije nacionalne muzejske ustanove.

KOMUNIKACIJA REZULTATA STRUČNOG RADA I POVEĆANJE VIDLJIVOSTI MUZEJA U ZAJEDNICI

Obnova stalnih postava

Aktivnosti programa stručnog rada, osim izložbenog programa, uključuje i nužnost kreiranja novog stalnog postava u Atelijeru Meštrović i u Galeriji Meštrović. Tijek vremena ostavio je traga na stalnom postavu u Atelijeru Meštrović i u Galeriji Meštrović, a uslijed promjena koje su se dogodile radi odnošenja umjetnina iz pohrane Muzeja te oštećenja koja su nastala kasnije, postavi ne izgledaju kako su izgledali u trenutku kad su projektirani. Promjene koje su se u međuvremenu dogodile u suvremenoj muzeologiji također postavljaju nove, i do sada neviđene zahtjeve, kako struke tako i publike. Temeljem svega navedenog proizlazi nužnost kreiranja novog stalnog postava što je jedna od primarnih ciljeva strategije.

Stalni postavi ključan su element u komunikaciji stručnog znanja, iskustva umjetničkog djela odnosno uloge koju muzeji imaju u društvu. Iz navedenog proizlazi nužnost kreiranja kvalitetnih muzejskih postava u Atelijeru Meštrović i Galeriji Meštrović koji će svim vrstama posjetitelja donositi neposredan uvid u život i stvaralaštvo Ivana Meštrovića te iskustvo posjeta i doticaj s njegovom umjetnošću. Obnova stalnih postava jedna je od središnjih točaka ove strategije.

Za obnovu i unaprjeđenje, odnosno kreiranje novih postava, potrebno je izraditi akcijski plan s detaljnom projektom dokumentacijom i scenografijom postava.

Muzeji Ivana Meštrovića kao platforma promocije Ivana Meštrovića i njegove umjetnosti

Namjera je domaćim i međunarodnim suradnjama pozicionirati Ivana Meštrovića i učvrstiti ga na područjima i prostorima na kojima je djelovao. Sustavnim radom na identitetu putem svega što iz same ustanove izlazi (od web stranice, Internet marketinga do izložbenih publikacija i znanstvenih radova) cilj je stvoriti prepoznatljive načine komunikacije koji će se povezivati s Meštrovićem. Samo kontinuiranim i visoko kvalitetnim metodama moguće je u svijest domaće i međunarodne publike ugraditi prepoznatljivost Meštrovićevog imena, ali i ustanove koja o tome skrbi.

Strateški cilj Muzeja Ivana Meštrovića je stvoriti prepoznatljivu platformu iz koje će dalje rasti razni oblici stručnih suradnji iz područja znanstvenog istraživanja, edukativnih i pedagoških aktivnosti, izložbenog programa, povezivanja s dionicima kulturnog turizma i aktivnosti muzeja u društvu.

Razvoj ponude u muzejskim prodavaonicama također je dio marketinških aktivnosti i segment u koji će se nastaviti ulagati.

Edukativni rad

U Muzejima Ivana Meštrovića provode se kontinuirane edukativne radionice za sve dobne skupine – od vrtićke do zrele dobi. Edukacije su izvrstan način, ne samo upoznavanja s umjetnošću Ivana Meštrovića, već i provođenje slobodnog vremena na kvalitetan i kreativan način koji doprinosi razvoju pozitivnih osobina i vještina.

Edukacije vodi muzejski pedagog uz povremena gostovanja vanjskih suradnika (samostalni umjetnici – kipari, video-umjetnici, animatori). Edukacije su otvorene i namijenjene široj javnosti.

U Atelijer Meštrović je 2013. godine ostvarena suradnja s Udrugom Katapult na projektu Gornjogradske priče za djecu 3. razreda osnovne škole, od kada se isti program kontinuirano odvija. Program je prilagođen nastavnom kurikulumu za navedeni razred i odobren od Ministarstva znanosti i obrazovanja RH.

Nastavit će se s ulaganjem i razvojem edukativnih aktivnosti na svim lokacijama Muzeja Ivana Meštrovića.

Izložbeni projekti

Obilježavanje 140. obljetnice rođenja Ivana Meštrovića

Muzeji započinju pripreme aktivnosti za nekoliko projekata u 2023. godini u kojoj će se obilježiti 140. obljetnica rođenja Ivana Meštrovića. Cilj je tijekom obljetničke godine prirediti različite programe i izložbe djela Ivana Meštrovića na svim lokacijama o kojima Muzeji skrbe – u Zagrebu, Splitu i Otavicama. Kao središnji događaj planira se velika retrospektivna izložba djela Ivana Meštrovića koja bi se priredila u suradnji s Klovićevim dvorima u Zagrebu.

Međunarodna suradnja

Meštrović u Pragu

- provedena su istraživanja vezana uz veze Ivana Meštrovića sa češkim političarima i umjetnicima (2015. – 2018.) koja su objavljena u knjizi "Ivan Meštrović i Česi: primjeri hrvatsko-češke kulturne i političke uzajamnosti", autorice Barbare Vujanović i grupe autora
- u planu je održavanje velike retrospektivne izložbe Ivana Meštrovića u Pragu, u Galerie hlavního města Prahy čije je održavanje, nakon odgode uzrokovane pandemijom, dogovoreno za kraj 2022. godine i prva tri mjeseca 2023. godine

Međumuzejska suradnja

Muzeji Ivana Meštrovića dugi niz godina njeguju suradnje s drugim muzejskim i ostalim ustanovama. Suradnje se odvijaju s ciljem organizacije izložbi, istraživanja, edukacije te razmjene iskustava i dobrih praksi. Suradnja s drugim ustanovama će se i dalje poticati, budući da su dosadašnje suradnje iznjedrile kvalitetna stručna i profesionalna dostignuća te dobre odnose među kolegama.

Umjetnik kod Meštrovića

Uz nekoliko slikarskih izložbi, u ciklusu *Umjetnik kod Meštrovića* u prostoru ljetne vile Ivana Meštrovića, najčešće su postavljane izložbe hrvatskih suvremenih kipara. Uz ispunjavanje umjetnikove želje da njegov dom bude mjestom okupljanja umjetnika i zaljubljenika u umjetnost, izložbe iz ciklusa donose jedinstvenu priliku izlaganja suvremene hrvatske skulpture. Spajanje baštine jednoga od najpoznatijih hrvatskih kipara s umjetnicima koji dolaze nakon njega, kreira autentičnu priliku promatranja umjetničkog kontinuiteta ovoga podneblja.

Umjetnička djela postavljaju se u vrtu i unutrašnjem prostoru Galerije Meštrović pružajući time zanimljivu scenografiju za izlaganje djela, a kustosu i autoru postava donose novi izazov inkorporiranja suvremenih djela u Meštrovićev krajolik u kojem se nalaze njegove skulpture. Postavljenjem djela jednoga umjetnika u kontekst i nekadašnji stambeni prostor drugoga, kreira originalno i neponovljivo ozračje koje nudi novu perspektivu na izloženo.

U ciklusu su sudjelovali: Zlatko Bourek (2010.), Matko Trebotić (2011.), Dalibor Stošić (2012.), Vasko Lipovac (2013.), Marija Ujević Galetović (2014.), Auguste Rodin (2015.), Kažimir Hraste (2016.), Enca Kovačević (2017.), Frano Missia (2018.), Kuzma Kovačić (2019.), Peruško Bogdanić (2021.).

Izložbe su popraćene katalogima s tekstovima i fotografijama te video materijalom koji donosi snimke postava i autorove impresije.

MeštArt

Program MEŠTART započeo je 2009. godine u cilju aktualizacije i novoga čitanja opusa Ivana Meštrovića kroz suvremene umjetničke izričaje.

U sklopu programa MEŠTART do sada su ostvarene sljedeće izložbe:

2010., Atelijer Meštrović, Zagreb, Na dasci: Atelijer Meštrović & Street Art, međunarodna izložba (Slaven Lunar Kosanović, Ronald Aleksander Lindgreen, Aleksandar Angel Milivojević, Filip Morka Burburan, Flying Fortress, Marko Zets Prpić)

2011., Atelijer Meštrović, Zagreb, Amela Frankl: Za Zdenac života

2011., Galerija Meštrović, Split, Vedran Perković: Useljenje

2013., Galerija Meštrović, Split, Petar Barišić i Loren Živković Kuljiš: Tranzicije

2014., Atelijer Meštrović, Zagreb, Petar Barišić i Loren Živković Kuljiš: Tranzicije

2014. – 2015., Atelijer Meštrović, Zagreb; Galerija Meštrović, Split, Ana Kuzmanić: Dijalog I, II i III

2016. – 2017., Atelijer Meštrović, Zagreb; Galerija Meštrović, Split, Tanja Ravlić: Dolazak

2019. – 2020., Atelijer Meštrović, Zagreb; Galerija Meštrović, Split, Ivana Tkalčić

2020. Atelijer Meštrović, Zagreb, Martina Miholić: Archeology of Archetypes

OČEKIVANI ISHODI

Očekivani ishodi idu u pravcu ostvarenja vizije i misije Muzeja te vrijednosti koje ustanova promiče.

Sustavnom obradom, zaštitom i istraživanjem građe očekuje se napredak na području stručnog rada.

Poboljšavanjem uvjeta pohrane građe kao i njenom preventivnom zaštitom i restauracijom povećat će se razina zaštite građe. Digitalizacijom građe utjecat će se također na njenu zaštitu, ali i omogućiti njenu veću dostupnost prema krajnjim korisnicima – istraživačima i znanstvenicima, posjetiteljima, studentima. Očuvana građa, kao i osnažen stručni rad nužan su preduvjet za kvalitetnu interpretaciju i komunikaciju baštine o kojoj Muzeji skrbe.

Prikupljanjem građe i kvalitetnom otkupnom politikom obogaćivat će se fundusi, kulturna baština sačuvati u nacionalnoj ustanovi. Obogaćivanje fundusa vodi do novih istraživačkih spoznaja, kao i do novih izložbenih i edukativnih projekata.

Ulaganjem u infrastrukturu, održavanje i modernizaciju stvorit će se bolji uvjeti za rad stručnih i drugih djelatnika, obogaćivanje sadržaja i ponude Muzeja te uvjeta za posjetitelje. Stvaranjem novih prostora za aktivnosti stručnih djelatnika, izložbe i edukativne sadržaje, otvorit će se šire mogućnosti profesionalnih ostvarenja u ustanovi. Modernizacija postava, realizacije kvalitetnih izložbenih projekata i publikacijska

djelatnost utjecat će na uspješniju komunikaciju i interpretaciju baštine te vidljivost Muzeja u lokalnoj i široj zajednici.

Izložbenim projektima koji se bave građom, ali i onima koji u postojeći kontekst dovode suvremene umjetnike, zajedno s otvorenim pristupom prema stručnjacima koji se bave skulpturom, stvorit će se snažno središte za istraživanje skulpture.

Daljnijim istraživanjima i objavom publikacija povećat će se razina svijesti o Ivanu Meštroviću kao jednom od najvećih domaćih i svjetskih umjetnika, a *brendiranje* njegove ostavštine dovest će do formiranja prepoznatljivog Meštrovićevog znaka.

Redovna pedagoška djelatnost te razna događanja (izložbe, predavanja, koncerti) učinit će Muzej mjestom formalne i neformalne edukacije, mjestom provođenja svakodnevnog života zajednice u kojoj djeluje. Dodatna suradnja sa znanstvenom i obrazovnom zajednicom te turističkim sektorom povećat će broj posjetitelja i uopće krajnjih korisnika. Muzej će postati mjestom poželjnog turističkog odredišta.

Sve navedene aktivnosti i djelovanje u smjeru ostvarenja strateških ciljeva čine Muzeje Ivana Meštrovića važnim i nezaobilaznim čimbenikom društvenog, kulturno-prosvjetnog i gospodarskog života zajednice u kojoj djeluje pa i šire.

ravnateljica Muzeja Ivana Meštrovića

Sandra Grčić Budimir

Strategiju izradili:

- Sandra Grčić Budimir, ravnateljica
- Vesna Bulić Baketić, voditeljica marketinga i odnosa s javnošću

U izradi sudjelovali:

- Zorana Jurić Šabić, viša kustosica Galerije Meštrović
- Lana Majdančić, viša kustosica Atelijera Meštrović
- dr. sc. Barbara Vujanović, viša kustosica Atelijera Meštrović